

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] slagene, der er vedtaget i det andet høje Ting, til velvillig og hurtig Behandling i det høje Landsting.

Jørgen Møller: Som den højtærede Handelsminister lige har udredet, gaar Forslaget til midlertidig Lov om Banker ud paa, ligesom Lovens Forgænger i 1942, at binde en vis Del af Bankernes Beholdninger — og for øvrigt stigende Beholdninger. Efter Loven af 1942 kræves der i Bankerne bundet et Beløb paa 789 Mill. Kr. ud over den i Henhold til Likviditetsbestemmelsen krævede Kassebeholdning. Men da visse Banker har faaet den i Loven hjemlede Dispensation fra Bestemmelserne om den ekstra Kassebeholdning, er der kun bundet 777 Mill. Kr. Efter det foreliggende Lovforslag med dets skærpede Bestemmelser om Bankernes stigende Indlaan vil der yderligere blive bundet ca. 90 Mill. Kr. eller maaske mere, saa at man kommer op paa en Binding af ca. 900 Mill. Kr. Da de samme Forhold, som laa til Grund for Loven af 1942, stadig er til Stede, endda i yderligere forstærket Form, finder jeg efter den Imødekommenhed, som den højtærede Handelsminister har vist over for de Krav og Ønsker, der har været fremme fra Bankernes Side, at en fortsat og skærpet Lovgivning paa dette Omraade er tiltrængt. Jeg kan derfor anbefale Lovforslaget til hurtig og velvillig Behandling her i Tinget.

Hvad angaar Lovforslaget om Sparekasserne, er det gaet med dette Lovforslag som med de øvrige, der tager Sigte paa at dæmpe op for Inflationen, nemlig saaledes, at de, der rammes af Lovforslaget, mener, at de burde være uden for dets Rækkevidde. Sparekasserne har i deres Henvendelse til Regering og Rigsdag givet Udtryk for, at de holdt det for ganske upaa-kravet, at der blev paalagt Sparekasserne en større Likviditetspligt end efter den nugældende Lov. Thi, siger Sparekasserne, man maa ikke se bort fra den Forskel, der er paa Karakteren af den Indskudstilvækst, der finder Sted i Sparekasserne, og den, der finder Sted i Bankerne. Det er naturligvis rigtigt, at der er en Forskel, thi i Sparekasserne er den store Beholdning af likvide Penge ikke opstaaet som Følge af de udsolgte Varelagre, den er først og fremmest en Følge af; at der ikke er nogen større Efter-spørgsel efter Laan. Men man kommer naturligvis ikke uden om, at Indskuddet i Sparekasserne Landet over, er steget betydeligt, ogsaa efter, at vi fik Loven af 3. Juli 1942. Mange Sparekasser er i Dag saaledes

stillede, at de slet ikke ønsker at modtage Indskud eller i hvert Fald ikke til den sædvanlige Forrentning, fordi de ikke kan frugtbar gøre de Midler, de ledige Penge, de har til Raadighed. Den højtærede Minister har i Folketinget givet Udtryk for, at han har visse Betænkeligheder ved at inddrage Sparekasserne under Bindingsbestemmelserne, men han er dog kommet til det Resultat, at det bliver nødvendigt, thi, som Ministeren har sagt: Lovforslaget er ikke fremsat af Hensyn til Situationen i Dag, men af Hensyn til den Situation, vi maa regne med vil komme paa et senere Tidspunkt. Imidlertid er Forholdet det, at de smaa Sognesparekasser med mindre end 1 Mill. Kr.s Indskud holdes uden for Lovens Bestemmelser, og at der for de noget større Kasser kan gives Dispensation efter derom indgiven Ansøgning og indhentet Erklæring fra Sparekasseinspektøren og Danmarks Nationalbank. Som Argument for at faa saa mange som muligt af de mindre Sparekasser holdt uden for Bestemmelsen i Lovforslagets § 1 har man i Folketinget anført, at der findes en Del Sparekasser, som sætter deres Kassebeholdninger ind i de store Kasser for at faa dem forrentet; det betyder, som de siger, meget for de smaa Sparekasser, at de derved faar Mulighed for at svare deres Indskydere en passende Rente. I hvor stort Omfang denne Fremgangsmaade benyttes i Dag, ved jeg ikke, men jeg ved, at de mellemstore Kasser ligger inde med saa store likvide Kassebeholdninger, som de for Tiden ikke kan faa anbragt i Udlaan, at de kan blive tvunget til at lade være med at modtage Indskud til Forrentning fra de smaa Kasser.

Bankerne gør gældende, at Sparekasserne bør ind i samme Spændetrøje som Bankerne — det er jo ogsaa det, som sker nu —, idet de paastaar, at Sparekasserne giver sig af med at finansiere Ting, som Bankerne mener ligger paa deres Virkefelt. Det er vanskeligt at trække Grænsen helt skarpt mellem, hvad der er Bankernes og hvad der er Sparekassernes Virkefelt. Hjemme paa min Egn i Sønderjylland har Sparekasserne i stort Omfang finansieret Mejerier og lignende Andelsforetagender, og Sparekasserne har i Samarbejde med Mejerierne i vanskelige Tider kunnet hjælpe mange daarligt stillede Landmænd ved at yde dem et midlertidigt Laan til en billig Rente, indtil vedkommende kunde faa sit Mejeritilgodehavende udbetalt. Nu er imidlertid den herværende Andelsbank begyndt at oprette Filialer i Sønderjylland, og det vil sikkert medføre, at den fravister Spare-